

2.4.3 LODDE VED ISLAND-ØST-GRØNLAND-JAN MAYEN

Bente Røttingen

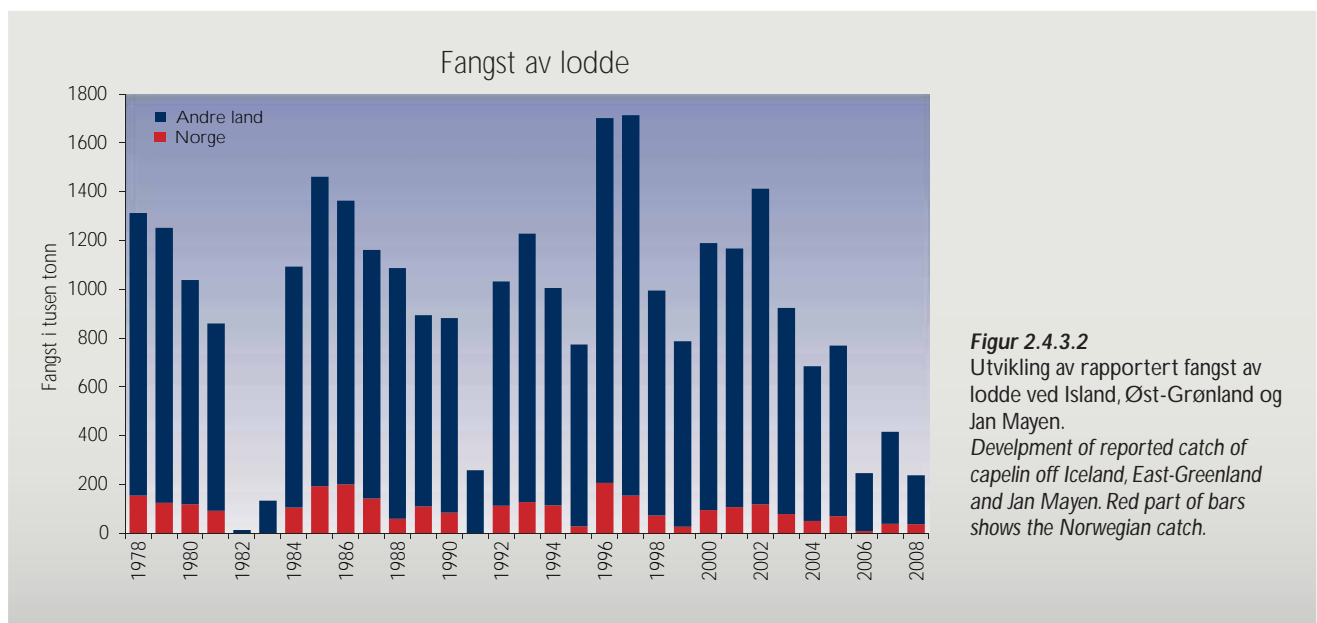
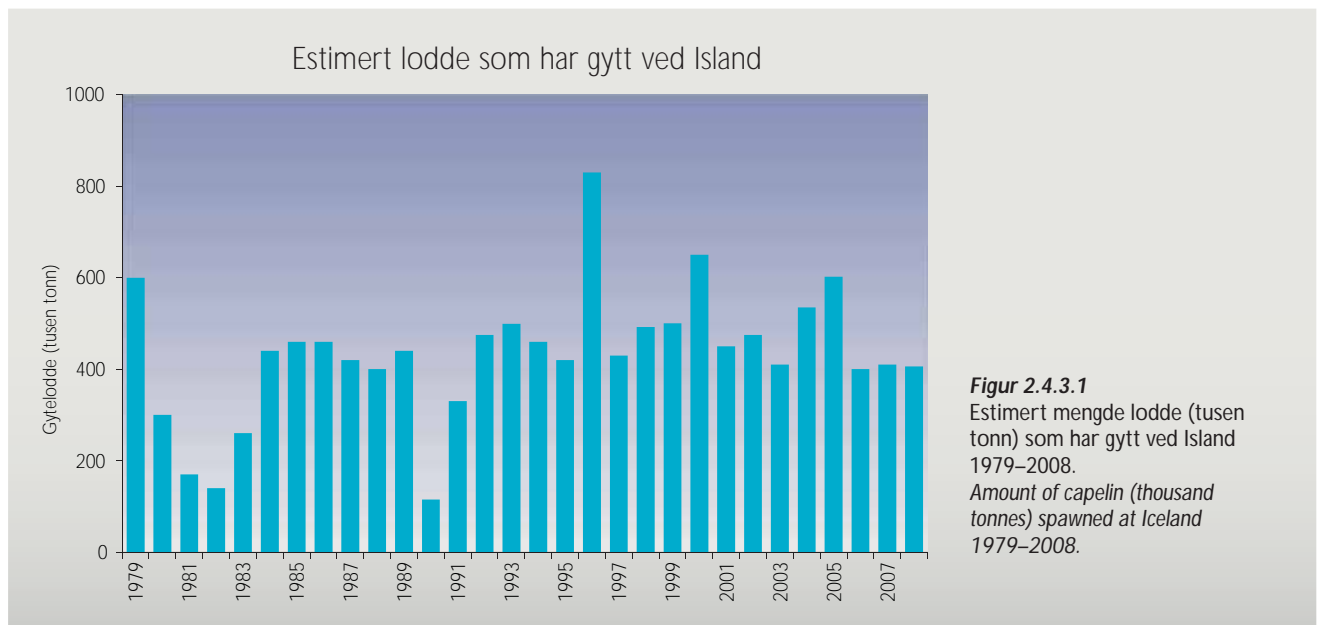
bente@imr.no

□ Status og råd

Loddebestanden har vist en nedgang de siste årene. Bestandsvurderingen skjer vanligvis på grunnlag av tre ulike tokt i

august, oktober–november og januar. Fullstendig bilde av bestanden mangler ved starten av fiskesesongen, som starter i juli og varer til gytingen i februar. Det blir derfor benyttet modeller til å fremskrive bestanden, og gitt en foreløpig kvote (2/3 av antatt endelig kvote) basert på frem-

skrivningen. Kvoten blir justert når resultatene fra undersøkelsene om høsten og vinteren er tilgjengelige. Fisket blir regnet som bærekraftig fordi en lar det være igjen 400 000 tonn lodde som får gyte. Figur 2.4.3.1 viser at en hittil stort sett har oppnådd dette forvaltningsmålet.

De siste årene har det av forskjellige årsaker vært vanskelig å kartlegge bestanden om sommeren og høsten. Sommeren og høsten 2008 var det umulig å få et mål på gytebestand og umoden lodde. På grunn av at 2006-årsklassen er estimert til å være svært lav, anbefaler Det internasjonale råd for havforskning (ICES) at det ikke blir åpnet for loddefiske i sesongen 2008/2009. Fisket bør ikke åpnes før ny informasjon om bestanden er tilgjengelig, og det er ikke satt noen foreløpig kvote for sesongen. En islandsk loddeundersøkelse fant sted i januar 2009, men det er ikke klart om det ble registrert nok gytelodde til å kunne åpne for et fiske vinteren 2009.

Foto: Jaime Alvarez

Fiskeri

Loddefisket ved Island, Øst-Grønland og Jan Mayen foregår i hovedsak med ringnot. Figur 2.4.3.2 viser at fisket på denne bestanden er blitt redusert de siste årene. Totalkvoten for 2007/2008 ble, på grunnlag av en rekke undersøkelser i januar 2008, satt til 207 000 tonn. Av dette fisket Island 149 000 tonn, norske fartøyer fisket i underkant av 36 000 tonn, Færøyene 10 000 tonn og Grønland 6 000 tonn.

Tradisjonelt sett er det i sommer- og høstsesongen det meste av den norske fangsten blir tatt. I mange år har den norske fangsten vært høyere enn 100 000 tonn. Siden 2004 har det ikke vært sommer- og høstfiske på bestanden. Det norske loddefisket har derfor, i henhold til trepartsavtalen, foregått i perioden 1. januar til 15. februar. Avtalen sier også at det norske fisket ikke kan foregå sør for 64°30'N.

Capelin

The capelin stock in the Iceland–East Greenland–Jan Mayen area was at a relatively high and stable level for several years, but in the last years the stock has decreased. This stock is regulated with a target escapement strategy leaving 400,000 tonnes to spawn. The management year starts on 1 July. Preliminary quotas are set after acoustic surveys in the autumn, and they may increase if winter surveys during the spawning migration indicate higher stock levels. The total quota and catch for 2007–2008 was 202,000 tonnes.

Lodde

Mallotus villosus

Andre norske navn: Hannfisk kalles faks-lodde og hunnfisk sil-lodde

Familie: Loddefamilien (Osmeridae)

Maks størrelse: Sjelden over 20 cm

Levetid: 5 år

Leveområde: Vest og nord av Island, inn mot Grønland og Jan Mayen

Hovedgyteområde: Langs sør- og vestkysten av Island

Gytetidspunkt: Mars

Føde: Plankton

Særtrekk: Navnet har lodda fått fordi hannen får en stripe av hårete skjell langs siden i gytetiden

Nøkkeltal:

KVOTERÅD 2008/2009: Ingen kvoteråd før ny informasjon om bestanden er tilgjengelig

KVOTE 2007/2008: 205 000 tonn

TOTALFANGST 2007/2008: 202 000 tonn, norsk andel: 36 000 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2007: 79 mill. kroner

Fakta om bestanden

Gyteområdene til denne bestanden finnes på sør- og vestkysten av Island, mens oppvekstområdet er vest og nord av Island. Områdene mellom Nord-Island, Grønland og Jan Mayen benyttes som beiteområder. Lodda blir kjønnsmoden 3–4 år gammel. Den blir sjelden mer enn 20 cm lang og eldre enn 5 år. Navnet har lodda fått fordi hannen får en stripe av hårete skjell langs siden i gytetiden, da kalles den gjerne fakslodde. Hunnen er uten denne stripen og kalles sil-lodde. Det meste av lodda dør

etter å ha gytt første gang. Lodda gyter eggene på bunnen, der de limer seg fast til sand og grus. De klekker etter om lag en måned, og larvene driver med klokken rundt Island. Før den er 10–12 cm spiser lodda mest raudåte, men krill blir en viktigere del av dietten jo større lodda blir. Rekrutteringen påvirkes av svingninger i klimaet, men også av predasjon fra torsk, annen fisk, hval og fugl. Torskebestanden er svært avhengig av lodda for vekst og reproduksjon.